

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
23/1964

Vår ref.:
2023/7881 - 72769/2023

Saksbehandler:
Hilde Skjerve

Dato:
27.06.2023

Høring - Forslag om endring av pasientbetalingsforskriften- fritak for egenandel for poliklinisk helsehjelp for LAR pasienter

Helse Bergen støtter forslaget om endringer i pasientbetalingsforskriften. Vi er enige med departementet at det er viktig å sikre at denne pasientgruppen mottar LAR-behandling og at egenandelen bør fjernes for å hindre at pasienter i LAR dropper ut av behandling. Et svært solid forskningsgrunnlag viser at risikoen for død øker betydelig ved frafall fra behandling, jf. begrunnelse i anbefaling 1 i nasjonal faglig retningslinje for LAR. LAR bidrar til at denne pasientgruppen med høy samlet sykdomsbyrde og svært dårlig funksjonsnivå blir værende i behandling og det er derfor viktig at LAR-pasienter fritas for egenandel.

Avdeling for rusmedisin i Helse Bergen har valgt å ikke innføre egenandel nettopp av denne årsak og ser at ulik praktisering av egenandelsregelverket er uheldig for LAR-pasienter. Fjerning av egenandel for poliklinisk helsehjelp vil bidra til å sikre LAR-befolkningen lik tilgang til likeverdige tjenester av god kvalitet på tvers av helseregionene.

Som nevnt, gir Helse Bergen sin støtte til forslaget. Avdeling for rusmedisin, Helse Bergen, ønsker likevel en nærmere presisering av følgende moment:

Fritak for egenandel i forbindelse med poliklinisk helsehjelp for LAR-pasienter i hele eller deler av TSB?

I høringsutkastet står det: *LAR er en del av tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) i spesialisthelsetjenesten, organisert i de enkelte helseforetakene i polikliniske enheter. Forslaget om fritak av egenandeler gjelder kun polikliniske konsultasjoner i forbindelse med gjennomføring av LAR behandling. Egenandelsfritaket omfatter ikke alle andre former for poliklinisk helsehjelp som ytes til LAR pasienter.*

Vi oppfordrer her til å være mer presis i beskrivelsen av hvilken type poliklinisk helsehjelp i spesialisthelsetjenesten som vil være unntatt egenandel for pasienter i LAR. Slik forslaget nå er formulert er det fare for uønsket variasjon og lav forutberegnelighet for helseforetakene. I

verste fall kan det medføre refusjonskrav fra HELFO fordi man i god tro har tolket regelverket annerledes enn intensjonen. Det bør unngås.

Er det for eksempel slik at det kun er den polikliniske behandlingen som ytes i enheten som er ansvarlig for LAR-behandlingen i spesialisthelsetjenesten, som vil bli omfattet av fritaket? Gjelder det all poliklinisk helsehjelp i TSB? Kan det inkludere også poliklinisk helsehjelp i psykisk helsevern?

Rehabiliteringsbegrepet i legemiddelassistert rehabilitering (LAR) kan i prinsippet omfatte alle former for poliklinisk helsehjelp i spesialisthelsetjenesten (somatikk, psykisk helsevern og TSB). Det vises her til formålsparagrafen i LAR-forskriften. For å unngå risikoen som nevnt over er det av betydning med en nærmere presisering av hva som ligger i «LAR behandling».

Om dette ikke presiseres så vil det fortsatt være risiko for at ulik tolkning og tilpasninger til regelverket vil gi ulikheter og manglende likeverdighet i LAR-tilbudet i Norge.

Departementets beskrivelse av gjeldende rett

Det er vår vurdering at departementet, i sitt høringsnotat, er noe uklar på hvorvidt gjeldende pasientbetalingsforskriften § 4 andre ledd er en «kan»- eller «skal»-bestemmelse. Det står i bestemmelsen at pasienter «kan» avkreves egenandel for poliklinisk helsehjelp. Det er dermed vår tydelige oppfatning at dette er en kan-regel. Helse Bergen vurderer at det også er viktig med tydelige og riktige beskrivelser av hva som er gjeldende rett, da Helse Bergen har registrert at det hersker ulike oppfatninger om bestemmelsen i forvaltningen.

Vennlig hilsen
Avdeling for rusmedisin

Christian Ohldieck
Avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Digital kommunikasjon

Vi har elektronisk saksbehandling og er opptatt av at informasjon, også taushetsbelagt, skal kunne sendes på en rask og sikker måte. Vi ber derfor om at et eventuelt svar på denne henvendelsen sendes gjennom en av disse kanalene:

- Privatpersoner og private virksomheter: [eDialog](#)
- Offentlige virksomheter: eFormidling (via eget sak-/arkivsystem)

HELSE VEST RHF

HELSE VEST RHF

Christian Ohldieck

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET